

לראשונה בישראל: השתלת כליות מוצלבת בין שלושה זוגות

מזוסרי כליות
 לפני כמה שבועות הם היו זרים • בשבוע שעבר, ברגע גורלי אחד, הם העניקו זה לזה כליה כדי להציל את יקיריהם ונקשרו לתמיד • "הפכנו למשפחה, זה כאילו אנחנו מכירים שנים", סיפרו אתמול

משפחתו. פרוי סיפרה על הקשר המיוחד שנקשר בין השניים. "שבוע לפני ההשתלה נפגשנו, ומיד נהיינו חברים", סיפרה. "אילו אנחנו מכירים שנים, וכבר הספקנו לקבוע להיפגש אחרי שנצא הביתה", אמרה. "הילדים שלי מוציאים את בוב, התורם של ענבר, לבלות בעיר. שריגיש איד זה להיות תייר". "השתלה משולשת היא רק התחלת הדרך", אמר אתמול פרופ' איתן מור, מנהל מחלקת ההשתלה בבית החולים. "מספר מרינות בעולם הקימו כשנים האחרונות מאגר זוגות שאינם מתאימים, וגם בישראל הולך ונבנה מאגר כזה, שיגריל את סיכויי החולים להגיע להשתלה". מור הסביר כי בשל המחסור באיברים בארץ ובעולם נכון לבצע השתלה מהזוג. "בכל דרך אפשרית", והוגיש את החשיבות שבהגדלת המאגר כדי להציל חיים רבים ככל האפשר.

לתרומה לה כליה מכיוון שדמו הוא מסוג B. בשל מיעוט התרומות ומצוקת האיברים בישראל הוצע לשלושת הזוגות פתרון ברמות השתלה מוצלבת. וכך בוב ססוג דמו O תרם לענבר בעלת סוג הדם הזהה. מלכה, אמה של ענבר, תרמה לריטה. וני סיס, בעלה של ריטה, תרם כליה לנתן. התורמים והנתרמים נפגשו בבית החולים לראשונה רק ימים ספורים לפני הניתוח לצד הצוות הרפואי, שהתקשה להסתיר את ההתרגשות. "לקח לנו שנה למצוא שתופים מתאימים", תיארה ריטה פרוי. "בהתחלה בכלל היינו אמר רים להחליף כליות עם זוג אחר ונפגשנו איתו, אבל אז הגיעו ענבר ואמה". "זו הודמנות מדהימה לעזור", אמר בוב ריינהוב, שתרם כליה לענבר מגן. "אילו הייתי במצב כזה, הייתי רוצה שמישהו יתרום כליה עבורי". ריינהוב הפתיע כשסיפר כי ההחלטה לתרום כליה לזוג וכתה בפרוץ מצד

קרובי משפחה ותורמים של חולים הנוקקים להשתלה תורמים כליה לחולה אחד, תמורת תרומת כליה מקרובי משפחתו. תחילה התקיימו ברימי ניתוחי הוצאת הכליה, ומיד אחר כך בוצעו שלוש ההשתלות במקביל. אתמול הוגדר מצבם של כל המושתלים טוב. הכל החל כשנתן הנגבי (59) ממושב תקומה בדרום נזקק בהחפז להשתלת כליה. למולו שמע בוב ריינהוב (27) ממג'סט שבאנגליה על החולה הישראלי והחליט להציל את חייו של האיש שמעולם לא פגש. באותו זמן היו ברשימת המתנה להשתלה בבילינגטון שתי חולות נוספות שסבלו מאי ספיקת כליות: ענבר מגן, צעירה בת 20 מתפתח תקומה עם סוג דם O, שאמה מלכה (54) רצתה לתרום לה כליה אך בשל סוג דמה (A) לא התאימה להשתלה; וריטה פרוי (55) ממפרסבא, בעלת סוג דם A, שבעלה ניסים (58) לא יכול היה

שרית רוזנבלום

ניסים פרוי ביקש לתרום כליה כדי להציל את ריטה אשתו, מלכה מגן ביקשה לעשות אותו הדבר למען חיות של בתה ענבר, ובוב ריינהוב הבריטי בכלל שמע מחברי על מוחלתו של נתן הנגבי והחליט להעניק לי כליה – אלא שהגורל רצה אחרת, ובשבוע שעבר תרמו שלושתם כליה לאדם ששני לפני זמן קצר בלבד לא הבריור. כך, ברגע מרגש אחד, נקשרו גורלם של השלושה לנצח במהלך השתלת הכליות המוצלבת הראשונה שבוצעה בישראל בין שלושה זוגות של תורמים ומושתלים. תשעה משתלמים ומנתחים, משימה מרדמים, עשרות אחיות ורבים אחרים השתתפו במבצע המורכב שנערך בבית החולים בילינגטון בפתח תקווה. ההשתלות נעשו בשיטת "חילופי כליות".

צילום: צביקה טישלר